

14.11.2023

Raahen kaupunki
Tekninen keskus
Rakennusvalvonta / Mikko Annala
Rantakatu 8 E
92100 RAAHE

Viite

Lausuntopyyntö / LP-678-2023-00570

Asia
402-1-50

RAAHE Tomtebon rakennusten purkaminen kiinteistöllä 678-

Raahen kaupungin rakennusvalvonta on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan museon lausuntoa poikkeamislupahakemuksesta, joka koskee Tomtebon vanhan rakennuksen purkamista kiinteistöllä 678-402-1-50 katuosoitteessa Tonttulantie 16.

Tomtebon huvilan rakennutti 1890-luvun lopulla Fredrik Sovelius ja hänen puolisonsa Ebba o.s. Ljunggren. Fredrikin kuoleman jälkeen Ebba avioitui varatuomari Arthur Lagerlöfin kanssa. Suomalaisuusmiehenä hän muutti huvilan nimen jo vuosisadan vaihteessa Tonttulaksi. Tonttula siirtyi 1920-luvulla Kajaaniyhtiön omistukseen. Vanha huvila purettiin 1930-luvulla ja sen paikalle siirrettiin Terijoelta vanha hirsihuvila. Jäljelle jäi Tonttulan itäinen puoli, jossa oli vanha keittiö ja palvelijoiden asunto.

Tomtebo eli Tonttula on arvoitettu maakunnallisesti merkittäväksi kohteeksi ja se on osoitettu asemakaavassa kaavamerkinnällä **sr-1, suojeltava rakennus** (rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokas rakennus, jota ei saa purkaa. Rakennukseen tai sen lähiympäristöön ei saa tehdä rakennustaiteellista tai kulttuurihistoriallista arvoa alentavia muutoksia tai korjauksia).

Raahen kaupunki hakee poikkeamislupaa kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kohteen Tomtebon sekä sen lähiympäristössä sijaitsevan talousrakennuksen purkamiseksi. Poikkeamislupaa haetaan MRL 57§:stä MRL 171 §:n perusteella. Perusteluna purkamiselle on rakennusten huono kunto. Lisäksi rakennusten ympäristö on muuttunut Raahen sataman kasvun ja kehityksen myötä huomattavasti. Tomtebon rakennukset sijaitsevat satama-alueen aitojen sisäpuolella ja kaikki vanhaan huvilaympäristöön kuuluva puistomainen metsä on kaadettu. Alueen muut rakennukset on jo purettu. Poikkeamislupaa koskeva alue on vuokrattu Raahen Satama Oy:lle. Alueelle on haettu rakennuslupaa teollisuusrakentamiseen.

Pohjois-Pohjanmaan museo ei vastusta Tomtebon eli Tonttulan rakennusten purkamista. Rakennukset on todettu huonokuntoisiksi ja alueen maisemalliset arvot on menetetty alueen muututtua metsäisestä huvila-alueesta avoimeksi satama- ja teollisuusalueeksi.

Pasi Kovalainen

Juhani Turpeinen

Lausunto

LP-678-2023-00570

14.11.2023

Kulttuuriperintötyön johtaja

Rakennustutkija

Tiedoksi

Museovirasto / Itä- ja Pohjois-Suomen kulttuuriympäristöpalvelut
Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus / Alueidenkäyttöyksikkö